

Guía docente				
Datos Identificativos				2016/17
Asignatura (*)	Lenguaje. Discurso y Comunicación	Código	613G03034	
Titulación	Grao en Galego e Portugués: Estudos Lingüísticos e Literarios			
Descritores				
Ciclo	Periodo	Curso	Tipo	Créditos
Grado	2º cuatrimestre	Tercero	Optativa	4.5
Idioma	CastellanoGallegoInglésPortugués			
Modalidad docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Galego-Portugués, Francés e Lingüística			
Coordinador/a	Alvarez Caccamo, Celso Maria	Correo electrónico	celso.alvarez.caccamo@udc.es	
Profesorado	Alvarez Caccamo, Celso Maria	Correo electrónico	celso.alvarez.caccamo@udc.es	
Web	https://moodle.udc.es/course/view.php?id=28964			
Descripción general	Introdución ao estudo da comunicación humana por meio das linguas nos seus aspectos cognitivo, pragmático e discursivo, e como práctica interaccional e social.			

Competencias del título	
Código	Competencias del título

Resultados de aprendizaje			
Resultados de aprendizaje	Competencias del título		
Comprender a comunicación a meio da linguaxe como capacidade e práctica humana e social, tanto no común como na sua diversidade.	A1 A11	B8	C6
Familiarizarse coas principais nocións sobre fenómenos da comunicación e do discurso.	A1 A3	B1 B5 B8 B9	
Familiarizarse cos métodos e técnicas de recollida, descrición e interpretación de datos da comunicación e do discurso.	A2 A14 A15	B1 B2 B3 B4 B7	
Utilizar recursos bibliográficos, bases de datos e ferramentas de busca de materiais sobre o discurso oral.		B1 B6	

Contenidos	
Tema	Subtema
Introdución. A capacidade humana da linguaxe e a comunicación.	Algunhas propiedades da linguaxe. Retroalimentación, reflexividade, prevaricación, deslocamento... Os canais da comunicación humana: a multimodalidade.
Comunicación, información e significación.	Modelos da comunicación. Intención, interpretación e contexto. O deseño deíctico das linguas naturais. A deixis e os seus tipos. A contextualización. Indicios de contextualización.
A interacción.	Conversa, texto, discurso. A interacción como práctica social. As metas comunicativas. Normas, regras e expectativas. A competencia comunicativa. O repertorio comunicativo. A estrutura da conversa cotiá.
A distancia social.	Participantes e papeis comunicativos. As identidades sociais. A imaxe e as formas da cortesía verbal.

Dicir e querer dicir.	Significado literal e significados indirectos. Oración e proposición. A cooperación conversacional e as implicaturas. A inferencia. A relevancia. Recursos estilísticos.
Facer cousas con palabras.	Os actos de fala. Tipos de actos ilocucionarios. Os actos de fala indirectos. A convencionalización da indirección.
Xéneros e tipos de discurso.	A caracterización dos xéneros. Formalidade e informalidade. Discurso espontáneo e planificado. Aplicacións do estudo da comunicación.

Planificación				
Metodoloxías / pruebas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciales y virtuales)	Horas traballo autónomo	Horas totales
Taller	A1 A2 A3 B1 B2 B3 B4 B5 C6	14	14	28
Lecturas	A1 A3 B1	0	25	25
Prueba mixta	A1 A3 B1 C6	2.5	20	22.5
Trabajos tutelados	A1 A3 A11 A14 A15 B1 B2 B3 B6 B7 B8 B9 C6	0	20	20
Sesión magistral	A1 A3 B3 C6	15	0	15
Atención personalizada		2	0	2

(*) Los datos que aparecen en la tabla de planificación són de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de los alumnos

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Taller	Por "obradoiro" enténdese a sesión interactiva fundamentalmente participativa. Pode incluír discusión aberta ou dirixida das lecturas, traballo en grupo, debate e posta en común, resolución de problemas ou preguntas, pesquisa de material, etc.
Lecturas	Lectura e estudo obrigatorio de materiais específicos (artigos ou capítulos de libros) disponibilizado polo profesor. As lecturas deberán facerse, como será indicado, antes da sesión na cal se tratarán os seus contidos. Os contidos das lecturas entrarán nas sesións expositivas e, sobre todo, nas interactivas, onde o estudantado deberá de mostrar o traballo feito sobre elas e buscar aclaración dos aspectos dúbidosos ou non comprendidos. Na base dalgunha das leituras deberá realizarse un informe detallado avaliábel, segundo un formato indicado polo profesor (guión, resumo, puntos destacábeis, etc.).
Prueba mixta	Proba teórico-práctica sobre todo o material do curso, incluíndo lecturas, sesións expositivas e interactivas, materiais audiovisuais utilizados, debates xerais, posíbeis presentacións, etc.
Trabajos tutelados	Por "traballo tutelado" enténdese aquí diversas actividades avaliábeis, algunha(s) das cais poden requirir a guía do profesor. Estas actividades realizaránse fundamentalmente fora das horas presenciais, mais non se exclúe que se poda dedicar tempo das sesións interactivas para traballar nelas, individual ou colectivamente.
Sesión magistral	Por "sesión maxistral" enténdese a sesión de exposición polo profesor dos principais contidos de cada tema ou apartado. As sesións expositivas non deben ser vistas como substitución do traballo autónomo de lectura e aprendizaxe que debe facer o estudantado. As sesións de exposición inclúen amplo espazo para a formulación de preguntas ou cuestións específicas polo estudantado.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Trabajos tutelados Prueba mixta Taller Lecturas	A atención individualizada inclúe a consulta personalizada sobre calquer aspecto ou contido do curso.

Evaluación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Calificación
Sesión magistral	A1 A3 B3 C6	Reférese ao cómputo da asistencia obrigatoria ás sesións xerais de exposición, e á formulación de preguntas específicas sobre a temática, preparada de antemán polo estudiantado.	10
Traballos tutelados	A1 A3 A11 A14 A15 B1 B2 B3 B6 B7 B8 B9 C6	Reférese á avaliación de actividades avaliábeis que podan requirir a axuda do profesor. Todas as actividades deberán ser entregadas en formato electrónico cando así se indique. O profesor poderá decidir, no seu momento, se unha actividade non entregada en formato electrónico non será válida e/ou cualificada, ou o seu peso cuantitativo na avaliación. Todas as actividades deberán ser de elaboración propia e orixinal. A copia ou plaxio determinará que a actividade se considere non válida e polo tanto cualificábel com o valor de 0.	20
Prueba mixta	A1 A3 B1 C6	Reférese á nota obtida na proba final obrigatoria.	40
Taller	A1 A2 A3 B1 B2 B3 B4 B5 C6	Reférese ao cómputo da asistencia obrigatoria ás sesións interactivas, e á participación activa nelas.	10
Lecturas	A1 A3 B1	Reférese ao seguimento do traballo de lectura, como se mostra nas actividades interactivas das aulas. Poderá incluír a elaboración dun informe detallado dunha lectura asignada. A actividade deberá ser entregada obrigatoriedade tamén en formato electrónico.	20

Observacións avaliación

- 1) A asistencia ás sesións presenciais de calquer tipo é obrigatoria e avaliábel.
- 2) A participación activa compútase dentro do apartado da asistencia.
- 3) Haberá dúas oportunidades de avaliación. Na primeira oportunidade, as actividades entregadas fora de prazo poderán non ser aceptadas (isto é, avaliábeis con 0), e entrarán, no seu caso, no cómputo da segunda oportunidade.
- 4) Para o cálculo da nota final (e portanto para o curso poder ser completado e superado), a/o estudante deberá obter polo menos unha nota de 4 na proba final.
- 5) Para ter superada a materia (en primeira ou segunda oportunidade) deberá obterse unha nota de 5 globalmente.
- 6) Na segunda oportunidade de xullo, no período establecido pola UDC, poderá recuperarse o exame (non efectuado, ou suspenso) e/ou o capítulo das actividades ("traballos tutelados" e/ou actividades referidas a "Lecturas"). O profesorado indicará no seu momento as actividades substitutivas de recuperación que deberán ser realizadas.
- 7) Dado o carácter mixto e comprensivo da avaliación (asistencia, actividades e proba final), considerarase "Non presentado": a) non asistir á proba final en nengunha das oportunidades; E, simultaneamente, b) non ter entregado actividades por polo menos a metade da percentaxe asignada ao apartado de actividades ("traballos tutelados"). En sentido contrario, a entrega de actividades avaliábeis cuxo peso supere a metade da percentaxe do apartado (por exemplo, 2 actividades sobre 3) determinará automaticamente a asignación dunha nota final, a pesar da inasistencia á(s) proba(s).
- 8) O alumnado matriculado a tempo parcial e con dispensa académica deberá porse en contacto co profesor no comezo de curso.

Fuentes de información

<p>Básica</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Austin, John (1971). <i>Cómo hacer cosas con palabras. Palabras y acciones</i>. Buenos Aires: Paidós - Brown, Gillian, e Yule, George (1993). <i>Análisis del discurso</i>. Madrid: Visor - Brown, Roger, e Gilman, Albert (1995 [1960]). <i>“Els tractaments a Europa”</i>. Em Amadeu Viana, ed. <i>Aspectes del pensament sociolingüístic europeu</i>, pp. 351-363. . Barcelona: Barcanova - Brown, Roger, e Gilman, Albert (1960). <i>“The pronouns of power and solidarity”</i>. Em: T. Sebeok, ed. <i>Style in language</i>, pp. 253-276. Cambridge, Mass.: MIT Press - Calsamiglia Blancafort, Helena, e Tusón Valls, Amparo (1999). <i>Las cosas del decir. Manual de análisis del discurso</i>. Barcelona: Ariel - Cialdini, Robert B. (2001). <i>“Psicología de la persuasión”</i>. <i>Investigación y Ciencia</i> 295, pp. 66-71. - Dessalles, Jean-Louis (2001). <i>“El origen político del lenguaje”</i>. <i>Mundo Científico</i> 224, pp. 35-39. - Escandell Vidal, Mª Victoria (2006 [1996]). <i>Introducción a la Pragmática</i>. Barcelona: Ariel. 2^a ed. - Escandell Vidal, Mª Victoria (2005). <i>La comunicación</i>. Madrid: Gredos - Hockett, Charles F. (1971 [1958]). <i>“Las propiedades generales del lenguaje”</i>. Em: <i>Curso de lingüística moderna</i>, pp. 551-566. Buenos Aires: Editorial Universitaria de Buenos Aires - Koch, Ingedore G. Villaça (1997). <i>A inter-ação pela linguagem</i>. São Paulo: Editora Contexto - Levinson, Stephen (1989). <i>Pragmática</i>. Madrid: Teide - Mey, Jacob (2001). <i>Pragmatics: An introduction</i>. Oxford: Blackwell. 2^a ed. - Moreno Cabrera, Juan Carlos (1987). <i>“La deixis”</i>. Em: <i>Fundamentos de sintaxis general</i>, pp. 65-77. Madrid: Síntesis - Ochs, Elinor (1998 [1979]). <i>“La universalidad de los postulados conversacionales”</i>. Em: M. T. Julio e R. Muñoz, eds. <i>Textos clásicos de Pragmática</i>, pp. 125-144. Madrid: Arco Libros - Reyes, Graciela (2002). <i>El abecé de la pragmática</i>. Madrid: Arco Libros - Reyes, Graciela (1990). <i>La Pragmática lingüística: El estudio del uso del lenguaje</i>. Barcelona: Montesinos - Stubbs, Michael (1983). <i>Análisis del discurso</i>. Madrid: Alianza - Tusón Valls, Amparo (1997). <i>Análisis de la conversación</i>. Barcelona: Ariel - Verschueren, Jeff (2002). <i>Para entender la Pragmática</i>. Madrid: Gredos <p>Durante o curso irá indicándose a listaxe de lecturas obrigatorias, extraídas destes manuais e/ou outras fontes.</p>
<p>Complementaria</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Goffman, Erving (1967). <i>“On face-work”</i>. Em: <i>Interaction ritual: Essays on face-to-face behavior</i>, pp. 5-45. New York: Anchor Books - Grice, H. P. (1991). <i>“Lógica y conversación”</i>. Em: L. M. Valdés Villanueva, ed. <i>La búsqueda del significado</i>, pp. 511-530. Madrid: Tecnos - Günthner, Susanne, e Knoblauch, Hubert (1995). <i>“Culturally patterned speaking practices: The analysis of communicative genres”</i>. <i>Pragmatics</i> 5(1), pp. 1-32. - Hurford, James, e Heasley, Brendan (1983). <i>“Oraciones, enunciados y proposiciones”</i>. Em: <i>Curso de Semántica</i>, pp. 26-34. Madrid: Visor - Tannen, Deborah (1982). <i>“The oral/literate continuum in discourse”</i>. Em: Deborah Tannen, ed. <i>Spoken and written language: Exploring orality and literacy</i>, pp. 1-16. Norwood, NJ: Ablex <p>
</p>

Recomendaciones

Asignaturas que se recomienda haber cursado previamente

Lingüística General/613G03004

Asignaturas que se recomienda cursar simultáneamente

Lengua Gallega y Usos/613G03045

Asignaturas que continúan el temario

Otros comentarios

(*) La Guía Docente es el documento donde se visualiza la propuesta académica de la UDC. Este documento es público y no se puede modificar, salvo cosas excepcionales bajo la revisión del órgano competente de acuerdo a la normativa vigente que establece el proceso de elaboración de guías